

**Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens**

Advies wetgeving VTC nr. 2024/010 van 16 januari 2024

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het Fokkerijbesluit van 17 mei 2019
roepnaam	(wijzigingsbesluit Fokkerijbesluit)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 15 december 2023
trefwoorden	Fokkerijbesluit; bewaartermijn; afbakening categorieën persoonsgegevens; niet-financiële gegevens; subsidiedatabank

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw van 20 december 2023, ontvangen door de VTC op 20 december 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 16 januari 2024 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 16 januari 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot wijziging van het Fokkerijbesluit van 17 mei 2019* (hierna "het Ontwerp" zonder aanduiding van specifieke artikelen).
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp voorziet in de wijziging van het Fokkerijbesluit van 17 mei 2019.

Het Ontwerp beoogt om het Fokkerijbesluit aan te passen aan de overheveling van de bevoegdheid voor de hondenfokkerij aan de Vlaamse minister, bevoegd voor het dierenwelzijn. Daarnaast worden ook volgende aanpassingen aangebracht:

- de toevoeging dat erkende centra voor levende producten eveneens per donor moeten registreren hoeveel sperma, eicellen en embryo's ze weggooien of vernietigen;
- de verwijzing naar de relevante (Europese) staatssteunartikels toegevoegd waarbinnen fokkerijsubsidies toegekend kunnen worden;
- de verhoging van de frequentie van de rapporteringsverplichting voor de centra voor levende producten van varkens;
- de toevoeging van een hoofdstuk m.b.t. de gegevensverwerking met een verwijzing naar de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de aanduiding van het Departement Landbouw en Visserij als verwerkingsverantwoordelijke en enkele nadere bepalingen over de categorieën van gegevens en het doel van de verwerking ervan.

4. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 6.

In hetzelfde besluit, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2021, wordt een hoofdstuk 12/1, dat bestaat uit artikel 64/1 tot en met 64/3, ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 12/1. Gegevensverwerking

Art. 64/1. De bevoegde entiteit is verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De persoonsgegevens van de volgende categorieën betrokkenen kunnen worden verwerkt:

- 1° *de begunstigden van de subsidies;*
- 2° *de personen die de begunstigden kunnen vertegenwoordigen in het e-loket van de bevoegde entiteit.*

Voor de uitvoering van dit besluit kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden:

- 1° *identificatiegegevens;*
- 2° *financiële gegevens;*
- 3° *niet-financiële gegevens.*

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang als vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening.

Het doel voor de gegevensverwerking is enerzijds het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden en anderzijds het publiceren van de toegekende subsidies en de geaggregeerde en geanonimiseerde cijfers en kengetallen van de erkende centra en van de erkende gespecialiseerde pluimveebedrijven.

Art. 64/2. De bevoegde entiteit heeft het recht om de persoonsgegevens, vermeld in artikel 64/1, derde lid, bekend te maken. Gegevens worden niet bekendgemaakt op een wijze waardoor de gegevens kunnen worden herleid tot een individuele fokker, leden van een vereniging, een individueel centrum of een individueel gespecialiseerd pluimveebedrijf.

Art. 64/3. De bevoegde entiteit zorgt voor de bescherming en vertrouwelijkheid van de informatie die fokkers, verenigingen, centra en gespecialiseerde pluimveebedrijven aan de bevoegde entiteit bezorgen."

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de begunstigden van de subsidies; de personen die de begunstigden kunnen vertegenwoordigen in het e-loket van de bevoegde entiteit;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens; financiële gegevens; niet-financiële gegevens.
6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. De wettelijke basis van het Ontwerp is:
- het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij, artikel 4, 1°, artikel 5, eerste lid, 2° en artikel 8, eerste lid, 2°

Artikel 4.

Het Vlaams Landbouwfonds kan zijn middelen aanwenden voor de prefinanciering of financiering van :
1° de uitgaven ter uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid en de uitvoeringsbesluiten ervan;

(...)

Artikel 5.

De middelen van het Vlaams Landbouwfonds worden gevormd door :
(...)
2° de vergoedingen, de rechten, de heffingen, de afhoudingen en de toeslagen, vermeld in artikel 4, 5°, van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, en de retributies, vermeld in artikel 4, 5° /1, van het voormelde decreet, tenzij de vergoedingen, rechten, heffingen of afhoudingen, toeslagen of retributies zonder tussenkomst van het Vlaams Landbouwfonds door de heffingsplichtige aan de dienstverlener worden betaald voor het verrichten van bepaalde diensten of voor het opzetten van bepaalde acties die verband houden met de vergoeding;

(...)

Artikel 8.

De Vlaamse Regering bepaalt, na advies van de raad, het bedrag van :
(...)

2° de vergoedingen, retributies, rechten, heffingen, afhoudingen en toeslagen, vermeld in artikel 5, eerste lid, 2°, alsook de regels voor de inning ervan.

(...)

- het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 4, 1°, g), 2°, a) en b), en 5°/1 en artikel 39 en artikel 40.

Artikel 4.

De Vlaamse Regering kan, binnen de bevoegdheden, vermeld in artikel 6, § 1, V, en artikel 6, § 1, VI, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en van de producten die het resultaat zijn van die activiteiten :

1° alle maatregelen nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vorm geven, en die:

(...)

g) het kader vormen waarin de landbouw-, aquacultuur- en visserijsector ondersteund kan worden door de toekenning van staatssteun;

(...)

2° de voorwaarden bepalen voor :

a) alle handelingen die verricht zijn in het kader van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, en die handelingen of de steller van die handelingen onderwerpen aan een voorafgaande keuring, erkenning of machtiging, en de voorwaarden tot verlening, wijziging, behoud, verlenging, inperking, uitbreiding, schorsing, opheffing en intrekking van de erkenning of machtiging bepalen;

b) de samenstelling, kwaliteit, eigenschappen, echtheid en zuiverheid van ras, indeling, hoeveelheid, maat, gewicht, vorm, toestand, oorsprong, herkomst, en de analyse van de producten die het resultaat zijn van de activiteiten, vermeld in artikel 3, § 1, voor zover die opgelegd worden ter verbetering van de kwaliteit of van de foktechnische eigenschappen;

(...)

5°/1 de retributies vaststellen die worden gevorderd voor de uitvoering van de maatregelen, vermeld in dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en het bedrag van de voormelde retributies bepalen;

(...)

Artikel 39.

De Vlaamse Regering kan de dierlijke productie aanmoedigen door steun te verlenen aan verenigingen en organisaties voor de uitvoering van projecten die passen in het beleid voor een duurzame dierlijke productie.

Artikel 40.

De Vlaamse Regering kan de fokkerij organiseren door :

1° de voorwaarden vast te stellen voor de volgende fokkerijtaken :

a) de instelling van stamboeken en het bijhouden ervan;

b) de instelling van registers en het bijhouden ervan;

c) de opname van fokdieren in een stamboek of een register;

d) de toelating van fokdieren tot de voortplanting;

e) de uitvoering van het onderzoek op de prestaties, voortgebracht door fokdieren die meetbaar, erfelijk en economisch, ecologisch of maatschappelijk relevant zijn om de fokwaarde van de fokdieren te schatten, namelijk de prestatieonderzoeken en de berekening en beoordeling van de fokwaarde;

f) de opmaak en de aflevering van certificaten;

g) het behoud van de genetische diversiteit;

2° verenigingen en organisaties van fokkers te erkennen, onder meer voor de uitvoering van de fokkerijtaken, vermeld in punt 1°, en de erkenningsvoorwaarden vast te stellen;

3° ondernemingen te erkennen, onder meer voor de uitvoering van de fokkerijtaak, vermeld in punt 1°, en de erkenningsvoorwaarden vast te stellen;

4° verenigingen te erkennen voor de coördinatie van de fokkerij;

5° verenigingen en organisaties van fokkers te erkennen voor het voeren van een vereenvoudigd beheer;

6° binnen de grenzen van het zoötechnische beleidscentra te erkennen voor het winnen of opslaan van sperma, eicellen of embryo's en daarvoor de zoötechnische voorwaarden vast te stellen, met het oog op het in de handel brengen ervan in de vorm van een verkoop, een bezit met het oog op een verkoop, een aanbieding voor verkoop en iedere beschikbaarheidstelling, levering of overdracht aan derden tegen of zonder vergoeding, met het oog op

gebruik, en met het oog op het opmaken en afleveren van certificaten die bij het verkochte sperma en de verkochte eicellen en embryo's gevoegd worden;

7° opdrachten toe te wijzen aan verenigingen, organisaties en ondernemingen;

8° voorwaarden vast te stellen voor de deelname aan wedstrijden voor paardachtigen;

9° de kunstmatige inseminatie op zoötechnisch vlak te reglementeren en aan een erkenning te onderwerpen;

10° subsidies te verlenen voor het doel, vermeld in deze afdeling, binnen de grenzen van de begrotingskredieten, en de voorwaarden te bepalen waaraan de erkende verenigingen en organisaties van fokkers moeten voldoen om de subsidies te verkrijgen;

11° maximaal 20 % van de prijzen of winsten uit wedstrijden met paardachtigen te bestemmen voor het behoud, de ontwikkeling en de verbetering van de fokkerij van paardachtigen, alsook voor de opvang van oude en verwaarloosde paarden.

8. De decreten bevatten geen relevante bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens.
9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp vermeldt:

De verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang als vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de voormelde verordening.
11. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt. De VTC gaat ervan uit dat het gaat om dossierbeheer en beveelt aan om het Ontwerp of de nota op dat punt aan te vullen.
12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³
13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., "L'État-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
16. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen⁵, wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁶.

3. Doelbinding

17. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
18. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld:

Het doel voor de gegevensverwerking is enerzijds het verlenen van subsidies en alle activiteiten die daarmee verband houden en anderzijds het publiceren van de toegekende subsidies en de geaggregeerde en geanonimiseerde cijfers en kengetallen van de erkende centra en van de erkende gespecialiseerde pluimveebedrijven.
19. “Alle activiteiten die daarmee verband houden” is een vage standaardformulering die vermeden dient te worden. Verder is er sprake van publicatie, maar noch het Ontwerp, noch de nota specificeren waar er gepubliceerd zal worden. Ook wordt niet geduid over welke cijfers en kengetallen het gaat.

⁵ Advies Algemene Vergadering Afdeling Wetgeving Raad van State, 68.936/AV van 7 april 2021, opmerking 101 (Parl.St. Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119); In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens”, in dezelfde zin GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2.

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

4. Verantwoordelijkheid

20. Artikel 4, 7), AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
21. Het Ontwerp duidt de bevoegde entiteit, met name het Departement Landbouw en Visserij, vermeld in artikel 26 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie aan als verwerkingsverantwoordelijke.
22. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
23. De VTC verwijst naar haar **lijst**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.
24. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

25. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
26. De **categorieën betrokkenen** zijn: de begunstigden van de subsidies; de personen die de begunstigden kunnen vertegenwoordigen in het e-loket van de bevoegde entiteit;

en de **categorieën gegevens** zijn volgens het Ontwerp: identificatiegegevens; financiële gegevens; niet-financiële gegevens en volgens de nota: identificatiegegevens en de financiële gegevens.
27. Uit het Ontwerp, de nota of het Besluit is echter niet af te leiden om welke gegevens het nu juist gaat. Er dient verduidelijkt te worden wat onder “identificatiegegevens; financiële gegevens; niet-financiële gegevens” begrepen dient te worden zeker aangezien de laatste term veel ruimte voor interpretatie laat en mogelijk dubbel gebruik uitmaakt met de eerste term.

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

28. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: de personeelsleden van het Departement Landbouw en Visserij.
29. In het Fokkerijbesluit wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie.
30. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de **subsidiedatabank** van het Departement Financiën en Begroting, voorzien in het Fokkerijbesluit. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).
31. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
32. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
33. Wat de **bewaartermijn** betreft merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
34. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG. Bovendien dienen de termijnen verantwoord te worden. De VTC kan op dit ogenblik niet nagaan of voldaan is aan deze voorwaarde van de AVG.

6. Juistheid

35. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
36. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

37. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
38. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 37, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

39. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
40. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens niet duidelijk afgebakend zijn een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
41. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
42. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom.¹³
43. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹⁴
44. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹⁵

III. BESLUIT

45. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschiede instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

- het Ontwerp of de nota aanvullen in verband met de rechtvaardigingsgrond door de taak van algemeen belang te specificeren (luik 2);
- het Ontwerp of de nota aanvullen in verband met de doeleinden van de verwerking zoals aangehaald in randnummer 19 (luik 3);
- de categorieën van persoonsgegevens duidelijker omschrijven (luik 5);
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen en deze termijn verantwoorden in de nota (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC